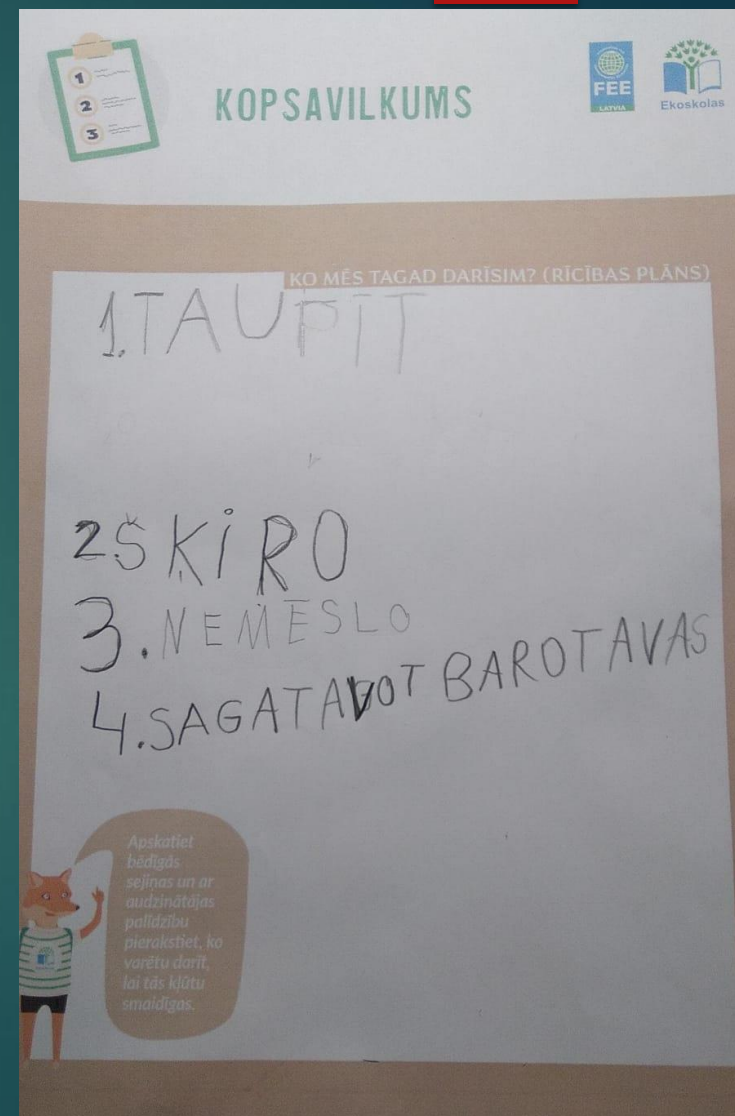
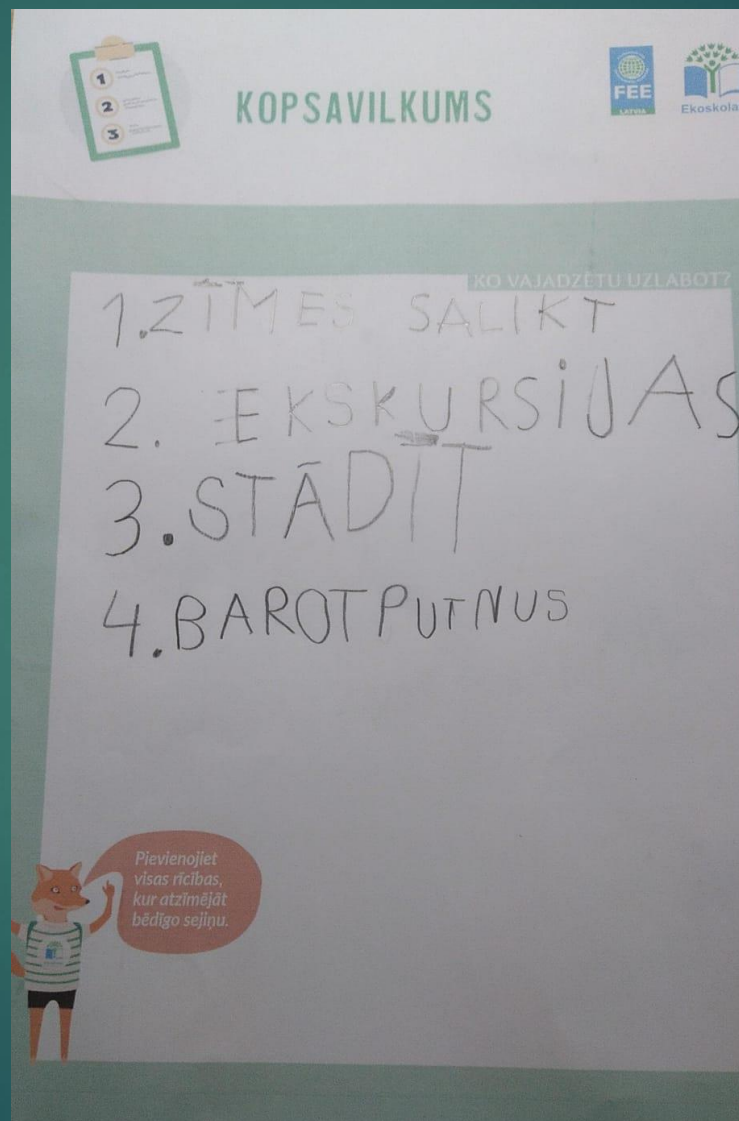

EKO SKOLAS RĪCĪBAS PLĀNS PII «ZĪLĪTE»

VEIDOJUSI SAGATAVOŠANAS GRUPA «PĪLĀDZĪTIS» UN PĀRĒJĀ
EKOPADOME

BĒRNU IETEIKUMI

1. RĪCĪBA. **TAUPI!**

Taupi ūdeni!

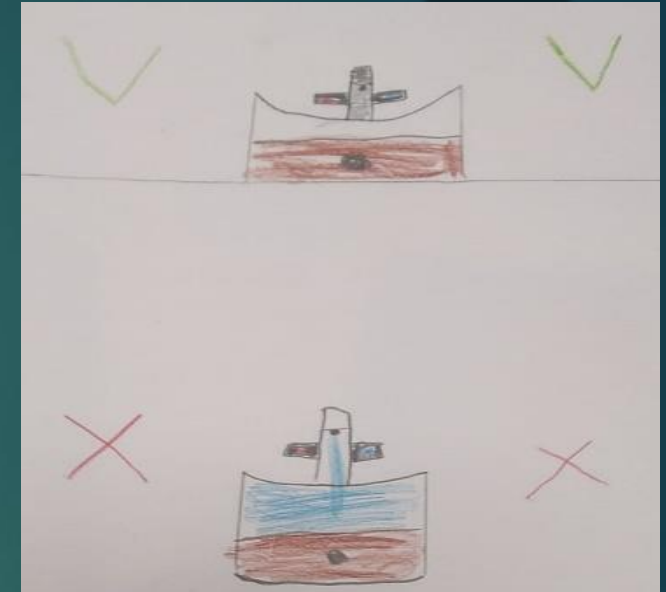
- ▶ aizgriez ūdens krānu, kamēr tīri zobus vai ziepē rokas;
- ▶ seko līdz ūdens patēriņam, nolaižot to podā;
- ▶ taupi ūdeni savās mājās;
- ▶ savāc lietus ūdeni augu laistīšanai.

Taupi elektroenerģiju:

- ▶ neaizmirsti izslēgt gaismu, izejot no telpas.
- ▶ atgādinī, ka jāizslēdz elektroierīces mājās!
- ▶ **Taupi siltumu:**
- ▶ neatstāj logu ilgstoši puspievērtu pie radiatoriem.
- ▶ regulē siltuma padevi pēc vajadzības (sekojot temperatūrai).

Taupi papīru:

- ▶ izmanto visu papīra loksni – zīmē uz abām pusēm, saglabā pāri palikušo papīru un izmanto nākamreiz.

Izgatavot atgādnes par ūdens un elektroenerģijas taupīšanu, izvietot tās visā pirmsskolā.

2.RĪCĪBA. **NEMĒSLO!**

- ▶ **Esi vērīgs** – met atkritumus tikai tiem paredzētajās vietās.
- ▶ Ja ievēro, ka kāds izmetis atkritumus grupiņā vai tuvējā apkaimē, pastāsti par to pieaugušajiem un piedalies savākšanā!
- ▶ **Mācies būt tīrīgs** – taupīgi lietot tualetes papīru, satīrīt aiz sevis.
- ▶ **Savāc** savu darba vietu!
- ▶ **Sakārto** mantas!
- ▶ **Piedalies apkārtnes uzkopšanā** visu gadu (lapu grābšana rudenī, sniega tīrīšana ziemā) un Lielajā talkā aprīļa beigās.

3.RĪCĪBA. ŠĶIRO!

- ▶ **Šķiro** papīru!
- ▶ **Izproti**, kādus atkritumus šķirojam pirmsskolā (papīrs un kartons, plastmasa, stikls, ēdiena atkritumi, komposts, baterijas), kādus – mājās.
- ▶ **Apmeklē** komunālo pakalpojumu uzņēmumu “Aizkraukles KUK”, lai zinātu, kā pareizi šķirot atkritumus ikdienas dzīvē!
- ▶ **Nodarbības grupās**: iepazīsti dažādus materiālus – papīru, stiklu, plastmasu, koku u.c., mācies šķirot no šiem materiāliem radītos atkritumus.

*Ieviest atkritumu
šķirošanas kastītes
vai papīrgrozus
pirmsskolas telpās
papīram katrā
grupā!*

4. RĪCĪBA. SAUDZĒ!

*Saudzē putnus –
ierīko putnu
barotavas ziemā!*

Saudzē dzeramā ūdens resursus – lieto krāna ūdeni nevis ūdeni plastmasas pudelēs!

- ▶ Izmanto daudzkārt lietojamās pudeles, piepildi tās ar ūdeni un, kad nepieciešams, padzeries!
- ▶ Ēd veselīgu, svaigi pagatavotu ēdienu no vietējiem produktiem!

Saudzē veselību:

- ▶ esi kustīgs (katru dienu piedalies rīta vingrošanā un/vai kustību rotaļās, dodies pastaigās);
- ▶ stiprini veselību, lietojot veselīgus vietējos produktus – medu, zāļu tējas, ķiplokus (mūsu pirmsskolā zāļu tējas un ķiploki tiek iekļauti ikdienas ēdienkartē).

Dod otru dzīvi lietām – izmanto otrreiz lietojamos materiālus un saudzīgi ievāktus dabas materiālus (piemēram, kastaņus, zīles, čiekurus) radošajās un rotaļnodarbībās.

*Izveido bukletinus vai
vienu vienu kopīgu
pamācību (zīmējot vai
līmējot utml.), kuru vari
nest uz mājām, atstāt
bibliotēkā, uz ielas
izdalīt cilvēkiem utml.:
ŪDENS MŪSU PASAULĒ!
(kas notiks ar zivīm, ar
cilvēkiem, dzīvniekiem,
ja būs piesārņots ūdens
un ja tā nebūs. Ko darīt,
lai tā nenotiktu?).*

*Ierīkot vides klasi
pirmsskolas teritorijā –
apputeksnētāju un
augu, sēņu iepazīšanai
un āra nodarbībām.*

5. RĪCĪBA. **AUDZĒ!**

- ▶ Iesēj, iestādi, kop un izaudzē!
- ▶ Zaļumu audzēšana pavasara periodā, neliela stādījuma iekopšana grupas laukumā.
- ▶ Zaļā dabas stūrīša kopšana grupiņās.
- ▶ Pievērst uzmanību lietus ūdens izmantošanai augu laistīšanā (izpētīt iespējas to uzkrāt).

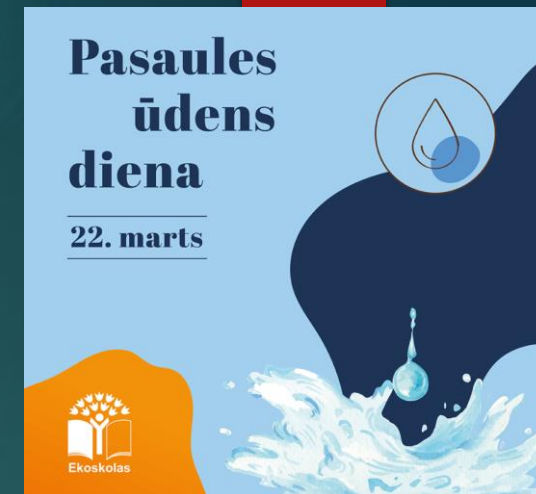
SKATIES, KĀ NO
SĒKLAS IZAUG
AUGS!

*Savas siltumnīcas un
dobju ierīkošana
dārzeņu audzēšanai
(šī rīcība tiks īstenota,
ja izdosies piesaistīt
plānoto finansējumu).*

6. RĪCĪBA. **IZZINI!**

- ▶ **Dalība Vides dienās:**
- ▶ **Āra izglītības dienās (novembrī un maijā).**
- ▶ **Mūsu pirmsskola ir iesaistījusies Latvijas Mikologu biedrības organizētajā vides izglītības programmā “Sēņu grozs”.** Rudens periodā bērni ir iepazinuši sēnes nelielā sēņu izstādē un piedalījušies “Sēņu groza” nodarbībās, iepazīstot rauga pielietojumu (maizes cepšana, raudzēšana), sēņu tintes un sēņu papīra izgatavošanu, posas piepes izmantojumu uguns iekuršanai).
- ▶ **Silto džemperu dienā (februārī).**
- ▶ **Pasaules Ūdens dienā (martā).**
- ▶ **Zemes dienā (aprīlī).**
- ▶ **Pasaules bišu dienā,**
- ▶ **Bioloģiskās daudzveidības dienā (maijā).**
- ▶ **Sadarbībā ar Latvijas Biškopības biedrību, mūsu pirmsskola iesaistās Eiropas Medus brokastīs un vides izglītības programmā “Bišu draugs”, iepazīstot medus tapšanas procesu, bišu dzīvi un dažādus apputeksnētājus, kā arī veicinot bioloģisko daudzveidību teritorijā (kukaiņu viesnīcas izbūve, apstādījumu veidošana, izmantojot apputeksnētājiem nozīmīgus augus).**
- ▶ **Pasaules velosipēdu dienā,**
- ▶ **Pasaules okeānu dienā (jūnijā).**

6. RĪCĪBA. **IZZINI!**

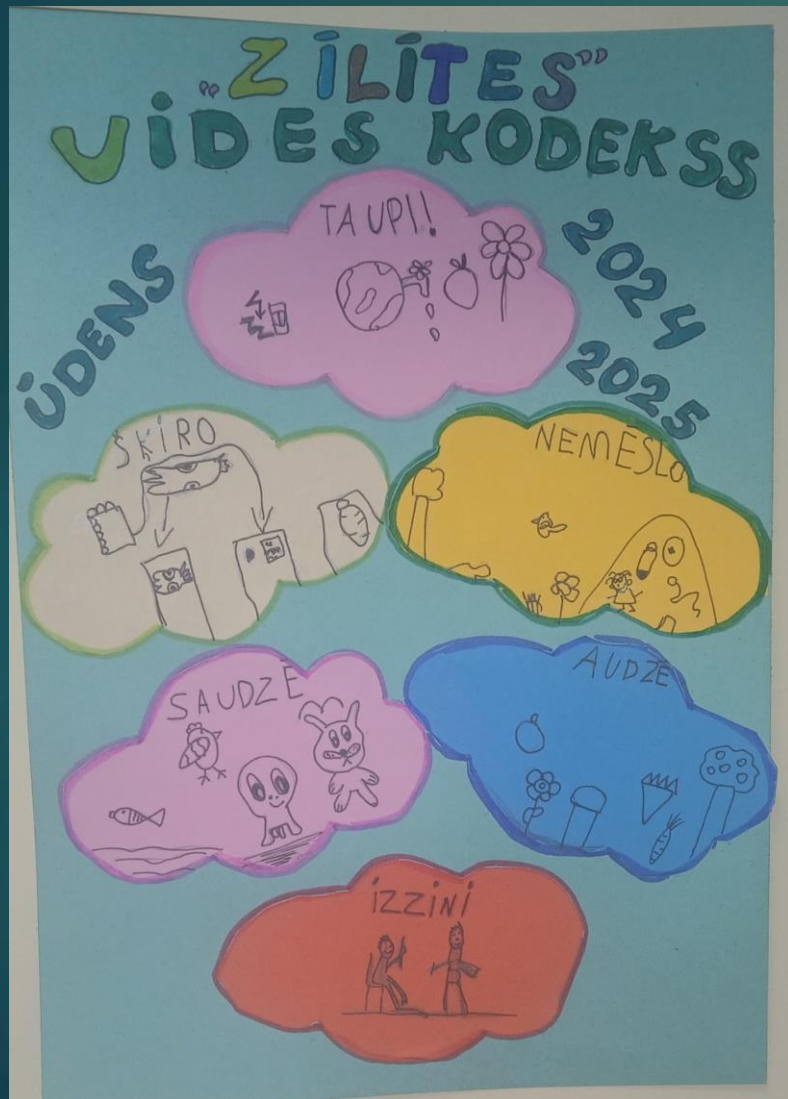

- ▶ Vecākajām un sagatavošanas grupām tiek organizēti tematiski pārgājieni:
- ▶ Pastaiga lietū/sniegā, lai iepazītu lietus/sniega veidošanās procesu un ūdens apriti dabā.
- ▶ Pastaiga pie Daugavas – lai iepazītu ūdens iemītņiekus (izmantojot pašvaldības izvietotos informācijas standus un pētot upes ūdeni).
- ▶ Pārgājiens uz “Aizkraukles ūdeni”, iepazīstot ūdens ceļu līdz krānam vannas istabā un virtuvē.
- ▶ Notekūdeņu izpēte (ja iespējams, apmeklējot attīrīšanas iekārtas / pastaiga pilsētā, pievēršot uzmanību lietus notekūdeņu savākšanas sistēmai un pilsētas dīķa piesārņojumam).
- ▶ **Radošas nodarbības “Ūdens pasaule”:**
- ▶ noskaidro, kur var izmantot lietus ūdeni un sniegu (tualetēs, augu laistīšanai, drēbju mazgāšanai, trauku mazgāšanai, paklāju tīrīšanai u.c.);
- ▶ eksperimentē ar ūdeni;
- ▶ izmanto ūdeni un sniegu radošajos darbos!

6. RĪCĪBA. **IZZINI!**

- ▶ Iestādes rīkotie pasākumi –
- ▶ **Sniega dienas** – figūru veidošana no sniega, kustību rotaļas un aktivitātes sniegā.
- ▶ **Lukturīšu diena** februārī
- ▶ **Teātra dienas par ūdens tēmu** martā
- ▶ Nodarbību telpas iekārtošana un nodarbības vecākajām un sagatavošanas grupām **«Iepazīsti ūdeni!»**
- ▶ **Sadarbības pasākums ar Aizkraukles novada vidusskolu – ekoskolu – Ūdra viesošanās pirmsskolā** (skolas ekopadomes vadītas aktivitātes pirmsskolas bērniem pavasarī saistībā ar ekoskolas gada tēmu – ūdeni).
- ▶ **Gadskārtu svētki.**
- ▶ **Miķeļi. Mārtiņi. Ziemassvētki. Meteņi. Lieldienas. Jāņi.**
- ▶ **Valsts svētki.**

VIDES KODEKSS

ŪDENS

Lielākā daļa cilvēku uzskata ūdeni par kaut ko ļoti pašsaprotamu. Ūdens tek no krāna, kad mēs to atgriežam, ūdeni mēs lietojam, lai iztīrītu zobus, nomazgātu traukus vai pagatavotu ēdienu. Tomēr, liekot lietā nedaudz iztēles, ūdens kļūst arī par aizraujošu tēmu mācību procesā. Šī nodaļa jums palīdzēs iepazīstināt pirmsskolēnus ar ūdens īpašībām, ar ūdens nozīmi cilvēka, visas planētas pastāvēšanā.

Ekoskolas mērķi

- Parādīt pirmsskolēniem saistību starp ūdens patēriņu un izmaksām.
- Padziļināt izpratni par vienkāršiem pasākumiem ūdens patēriņa samazināšanā.
- Palīdzēt pirmsskolēniem un plašākai sabiedrībai saprast, ka ūdens resursu taupīšana un saglabāšana ir vitāli nepieciešama mūsu nākotnei.

Mācību saturs uzdevumi

- Veicināt priekšstatus par ūdeni, tā īpašībām un to nozīmi ūdens izmantošanā.
- Sekmēt priekšstatus par ūdens piesārņojuma rašanos, tā ietekmi uz dzīvo, nedzīvo dabu.
- Veicināt sākotnēju priekšstatus par ūdens apriti dabā.
- Veicināt izpratni par ūdens agregātstāvokļiem: šķidrums, ciets, gāzveida, to veidošanos.
- Sadarboties kopīga mērķa realizēšanai.

UZ MŪSU PLANĒTAS SALDŪDENS IR MAZĀK PAR 2% NO VISIEM PASAULES ŪDENS KRĀJUMIEM. TU KATRU NEDĒĻU IETAUPĪTU TIK DAUDZ ŪDENS, CIK NEPIECIEŠAMS 1000 TAŠU TĒJAS PAGATAVOŠANAI, JA MAZGĀTOS DUŠĀ NEVIS VANNĀ. DĀRZA LAISTĪTĀJS PUSSTUNDAS LAIKĀ PATĒRĒ TIKPAT DAUDZ ŪDENS, CIK ČETRU CILVĒKU ĢIMENE VIENĀ DIENĀ.

6. RĪCĪBA. **IZZINI!**

- ▶ KO VAR DARĪT PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDE?
- ▶ Rūpīga ūdens apsaimniekošana kopā ar efektīvu izglītošanas programmu ūdens patēriņu pirmsskolas izglītības iestādēs var samazināt pat par divām trešdaļām. Ūdens ir aizraujošs temats, kas veicina pirmsskolēnu prasmju izveidi daudzos mācību priekšmetos. Ūdenim piemīt unikālas īpašības, kas padarījušas iespējamu dzīvi uz šīs planētas. Mudinot pirmsskolēnus izpētīt tās, jūs varat parādīt, ka ūdens ir ne tikai dzīvībai svarīgs, bet arī interesants resurss.

6. RĪCĪBA. **IZZINI!**

- ▶ **Dabaszinībās** pirmsskolēni iepazīst ūdens īpašības, darbojoties un pārrunājot gūst vienkāršu priekšstatu par ūdens agregātstāvokļiem, ūdens riņķojumu dabā un dabas parādībām. Viņi gūst priekšstatu par ūdens nozīmi dzīvās dabas dzīvības procesu nodrošināšanā. Apzina ūdenstilpnes apkārtnē. Gūst vienkāršu priekšstatu par piesārņojumu un ūdens attīrīšanu.
- ▶ **Latviešu valodā** attīsta artikulācijas aparātu pūšot ūdenī ieliktus priekšmetus; vingrina balsi spēku, ritmu, atdarinot lietis līšanu; paplašina vārdu krājumu ar jauniem vārdiem, klausās stāstus, pasakas par ūdens tematiku; zīmē lietis līšanu, regulējot zīmēšanas uzspiediena spēku, ritmu: smalks lēns lietis — viegls uzspiediens, lēns zīmēšanas ritms, kapājošs lietis — stiprs uzspiediens, ātrs ritms; raksta vārdus, teikumus vai pasaku par ūdens lāsītes ceļojumu; raksta un lasa eksperimentu un pētījumu gaitu, rezultātus.
- ▶ **Matemātikā** mēra ūdens tilpumu; grafiski attēlo nokrišņu līmeni; veicina orientāciju laikā, apzinot gadalaikus, to norises.
- ▶ **Mākslā, mājturībā un tehnoloģijās** zīmē ar ūdens burbuļiem, konstruē ūdens iemītņiekus no otrreizējām izejvielām; konstruē lietis koku — mūzikas instrumentu no saulespuķes, kāta piebērta ar zirņiem; gatavo veselīgus dzērienus, sulas.

<https://ekoskolam.wordpress.com/wp-content/uploads/2017/09/ekoskolu-metodiskais-materi-Is-pii.pdf>

Zilītes var!